Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 11/2026 van 2 februari 2026

Betreft: Advies m.b.t. een voorontwerp van wet *tot wijziging van de bepalingen betreffende de veiligheidsverificaties in het Belgisch Scheepvaartboek met het oog op de aanpassing aan de wet van 2 juni 2024 tot wijziging van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie, de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten, veiligheidsadviezen en de publiek gereguleerde dienst en aan de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (CO-A-2025-211)

Originele versie

Trefwoorden: Belgisch Scheepvaartwetboek – maritieme beveiliging – veiligheidsverificatie – positief advies (al dan niet met individuele of administratieve waarschuwing) – mitigerende maatregelen – legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginsel – anonieme gegevens vs gepseudonimiseerde persoonsgegevens

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit,* inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van mevrouw Annelies Verlinden, Minister van Justitie, belast met Noordzee (hierna "de aanvrager"), ontvangen op 8 december 2025;

Enkel adviezen met betrekking tot ontwerpen en voorstellen met rang van wet, die uitgaan van de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie worden zowel in het Nederlands als in het Frans door de Autoriteit gepubliceerd. De 'Originele versie' is de versie die gevalideerd werd.

Gelet op de bijkomende stukken, ontvangen op 8 en 24 december 2025; Gelet op de aanvullende inhoudelijke toelichting, ontvangen op 24 december 2025 en op 9 januari 2026[1];

Brengt de Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit") op 2 februari 2026 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De aanvrager verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande een voorontwerp van wet *tot wijziging van de bepalingen betreffende de veiligheidsverificaties in het Belgisch Scheepvaartboek met het oog op de aanpassing aan de wet van 2 juni 2024 tot wijziging van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie, de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten, veiligheidsadviezen en de publiek gereguleerde dienst en aan de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "het voorontwerp van wet").

Context en voorgaanden

2. Teneinde een kader te creëren om de maritieme sector te beschermen tegen dreigingen zoals terrorisme, spionage en georganiseerde misdaad werd het Belgisch Scheepvaarwetboek aangepast via de wetten van 13 oktober 2022[2] en 16 mei 2024[3].

3. Een belangrijk instrument dat hiertoe werd ingevoerd[4] is de veiligheidsverificatie, waarbij de Federale politie, op basis van de beschikbare informatie, een veiligheidsadvies verstrekt[5] met betrekking tot personen die de toegang beogen tot bepaalde kritische functies in de sector (zoals bepaald door de Nationale Autoriteit voor Maritieme Beveiliging (hierna "NAMB") na het doorlopen van de daartoe geëigende procedure[6]).

---

[1] Het laatste verzoek van de Autoriteit om bijkomende inhoudelijke toelichting van 16 januari 2026 bleef onbeantwoord (zie ook voetnoot 9).

[2] Wet van 13 oktober 2002 *tot wijziging van het Belgisch Scheepvaartwetboek betreffende de maritieme beveiliging* waarvan het voorontwerp het voorwerp uitmaakte van advies nr. 51/2022 van de Autoriteit van 9 maart 2022 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-51-2022.pdf)

[3] Wet van 16 mei 2024 *tot wijziging van het Belgisch Scheepvaartwetboek en diverse wetten betreffende de scheepvaartregelgeving*, waarvan het voorontwerp het voorwerp uitmaakt van een standaardadvies van de Autoriteit (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/standaardadviezen-aangenomen-tijdens-de-zitting-van-20-october-2023.pdf) ingevolge een uitzonderlijk groot aantal ontvangen adviesaanvragen in combinatie met een gebrek aan voldoende personele middelen.

[4] Zie artikel 28 van voormelde wet van 16 mei 2014.

[5] Zie artikelen 29 tot 38 van de wet van 11 december 1998 *betreffende de classificatie, de veiligheidsmachtigingen, de veiligheidsadviezen en de publiek gereguleerde dienst* (hierna "de wet van 11 december 1998").

[6] Zie artikelen 27 en 28 (inzake 'de voorafgaande algemene aanvraag') van de wet van 11 december 1998.

4. Artikel 2.5.2.98 van het Belgisch Scheepvaartwetboek voorziet dienaangaande thans, in het bijzonder: *"Personen mogen enkel het beroep, functie of mandaat of werkzaam zijn op een locatie bedoeld in artikel 2.5.2.97* (= kritische functies)[7] *uitoefenen indien een positief veiligheidsadvies werd bekomen."* (onderlijning door de Autoriteit)

5. Sinds de hervorming (bij wet van 2 juni 2024[8]) van de wet van 11 december 1998 zijn, krachtens diens artikel 36, drie soorten adviezen mogelijk:
"1° positief;
2° negatief;
3° positief met administratieve waarschuwing"
waarbij het positieve advies "*een individuele waarschuwing"* kan bevatten aan de betrokkene *"met betrekking tot elementen die niet voldoende zijn om een negatief advies te verstrekken"* en
waarbij *"het positief advies met administratieve waarschuwing"* een persoon betreft die minstens vijf jaar niet in België woonde/verbleef en *"voor wie de beschikbare informatie niet afdoende is om het risico te evalueren in de zin van artikel 1bis, 24°"*; de administratieve waarschuwing wordt aan de administratieve overheid (*in casu* het NAMB) gericht ter informatie.

6. In de Nota aan de Ministerraad en de Memorie van toelichting bij het voorontwerp van wet wordt beschreven dat de strikte toepassing van de hiervoor beschreven wijzigingen door voormelde wetten van 16 mei 2024 en 2 juni 2024 -ingevolge waarvan in de maritieme sector thans blijkbaar *de facto*[9] de vereiste geldt van een 'onvoorwaardelijk'[10] positief advies voor toegang tot kritische functies- voor praktische problemen zorgt in de sector (veelal internationaal van aard) op het vlak van invulling[11] van deze kritische functies.

7. Om deze praktische problemen structureel te verhelpen, beoogt het voorontwerp van wet voormeld artikel 2.5.2.98 van het Belgisch Scheepvaartwetboek in die zin te wijzigen dat de toegang

---

[7] Artikel 2.5.2.97 van het Belgisch Scheepvaartwetboek bepaalt: *"Na het doorlopen van de procedure zoals vastgesteld door* (de wet van 11 december 1998)*, bepaalt de NAMB de lijst van beroepen, functies en mandaten waarvoor een veiligheidsverificatie overeenkomstig* (de wet van 11 december 1998) *vereist is.* (…) *De NAMB bepaalt bij elk beroep, functie, mandaat de overgangsperiode en modaliteiten waarbinnen iedereen die deze beroepen, functies of mandaten uitoefent de veiligheidsverificatie moet ondergaan hebben."*

[8] Wet van 2 juni 2024 *houdende wijziging van* (de wet van 11 december 1998) *en de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*.

[9] Het verzoek van de Autoriteit om uitklaring inzake de concrete wettelijke bepaling(en) houdende deze vereiste van 'onvoorwaardelijk' positief advies bleef onbeantwoord.

[10] Krachtens de Nota aan de Ministerraad en de Memorie van toelichting mag een dergelijk 'onvoorwaardelijk' positief advies niet vergezeld gaan van een individuele of administratieve waarschuwing en moet het NAMB ingeval van een positief advies met individuele of administratieve waarschuwing thans van rechtswege een negatieve beslissing nemen met betrekking de tewerkstelling van de betrokkene in een kritische functie.

[11] De Memorie van toelichting bij het voorontwerp van wet vermeldt terzake o.m. *"De praktijk wijst momenteel uit dat in 5% van de gevallen een positief advies met administratieve waarschuwing wordt gegeven. Vanuit de sector rees dan ook de dringende vraag om dit aan te passen, aangezien de maritieme sector internationaal van aard is en veel bedrijven hun hoofdzetel hebben in anderen landen. Ook bv. hun bestuurders zouden niet langer een functie, beroep of mandaat kunnen uitoefenen die door de NAMB als kritisch wordt beschouwd."* (…) *"Ongeveer 0.7% van de positieve veiligheidsadviezen omvat een individuele waarschuwing."*

tot kritische functies ook mogelijk wordt voor personen aan wie een positief advies met individuele[12] of administratieve waarschuwing werd verleend. Het voorontwerp van wet voorziet voorts dat een positief advies met administratieve waarschuwing een beperktere geldigheidsduur heeft (twee jaar i.p.v. vijf jaar) en dat de betrokkene in dat geval door zijn werkgever 'mitigerende maatregelen' krijgt opgelegd om het gebeurlijke risico verbonden aan dergelijke tewerkstelling te ondervangen/te mitigeren.[13]

De Autoriteit heeft hierbij wel vastgesteld dat de Memorie van toelichting een aantal keer vermeldt dat de 'mitigerende maatregelen' worden getroffen bij tewerkstelling van zowel personen waarvoor een positief advies met administratieve waarschuwing wordt afgeleverd als voor personen waarvoor een positief advies met individuele waarschuwing wordt afgeleverd. De tekst van het voorontwerp van wet, daarentegen, spreekt enkel van mitigerende maatregelen bij tewerkstelling van personen waarvoor een positief advies met administratieve waarschuwing wordt afgeleverd. Ingevolge bevraging bevestigt de aanvrager uitdrukkelijk: *"De mitigerende maatregelen zullen dus inderdaad enkel van toepassing zijn op de administratieve waarschuwingen (artikel 36, §1, 3°) en niet op de individuele waarschuwingen".* De tekst van de Memorie van toelichting wordt dus best ook in die zin gecorrigeerd.

8. De Autoriteit zal hieronder nagaan of en in welke mate de bepalingen van het voorontwerp van wet, waarop de adviesaanvraag betrekking heeft, stroken met de gegevensbeschermingsprincipes zoals deze, in het bijzonder, voortvloeien uit de AVG en de WVG.

9. Het Controleorgaan op de politionele informatie[14] en het Vast Comité van Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten[15] werden eveneens in kennis gesteld van onderhavig dossier, in het licht van hun gebeurlijke bevoegdheid als toezichthoudende autoriteit.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

A. Draagwijdte van de mitigerende maatregelen en de daarmee gepaard gaande gegevensverwerkingen

[12] Samenlezing van de Nota aan de Ministerraad, de Memorie van toelichting bij het voorontwerp van wet en de door de aanvrager verstrekte duiding, leert dat de *ratio legis* voor de individuele waarschuwing immers is *"om de betrokkene een laatste kans te bieden voor het uitoefenen van een functie waarvoor een veiligheidsverificatie vereist is"* waarbij *"de individuele waarschuwing gewoon een aanvulling op het positief advies* (uitmaakt) en deze voortaan dezelfde gevolgen zal ressorteren als een positief advies zonder waarschuwing (zonder dat op dit vlak het wettelijk kader uitdrukkelijk wordt gewijzigd door het voorontwerp van wet > zie ook voetnoot 9).

[13] Volgens de Nota aan de Ministerraad zoekt *"het voorontwerp* (…) *een evenwicht tussen veiligheid en de praktische noden van de sector. Het voorziet in gepaste maatregelen met toezicht zodat een verantwoorde tewerkstelling mogelijk blijkt. Tegelijk wordt vermeden dat de sector onnodig wordt gehinderd door een te rigide toepassing van de wet. De hervorming verstrekt zo zowel de veiligheid als de veerkracht van de maritieme sector."*

[14] Zie artikelen 71 en 236, §2 WVG.

[15] Zie artikelen 107 en 128 WVG.

10. Zoals hiervoor reeds aangehaald, beoogt het voorontwerp van wet voormeld artikel 2.5.2.98 van het Belgisch Scheepvaartwetboek te wijzigen zodat de toegang tot kritische functies in de maritieme sector voortaan ook mogelijk wordt voor:

- personen aan wie een positief advies met individuele waarschuwing werd verleend (zie §1, van het nieuwe artikel 2.5.2.98)[16] en
- personen aan wie een positief advies met administratieve waarschuwing werd verleend (zie §2, eerste lid, van het nieuwe artikel 2.5.2.98)[17].

11. Het voorontwerp van wet voorziet voorts in een nieuw artikel 2.5.2.98, §2, tweede lid dat bepaalt dat de administratieve overheid aangeduid overeenkomstig artikel 24, §2, 1°, van de wet van 11 december 1998 (*in casu* NAMB)[18], "*de geldigheidsduur van zijn beslissing* (met betrekking tot een persoon waarvoor een positief advies met administratieve waarschuwing werd afgeleverd,) *beperkt tot maximaal twee jaar*" (i.p.v. de gebruikelijke vijf jaar).

12. De Autoriteit neemt akte van deze (ingevolge artikel 2 van het voorontwerp van wet) nieuw in te voeren §§ 1 en 2 in artikel 2.5.2.98 van het Belgisch Scheepvaartwetboek en verwijst naar de gebeurlijke bevoegdheid van het Vast Comité voor Toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten om zich -ingevolge samenlezing van artikelen 107 en 128 WVG- in voorkomend geval uit te spreken omtrent de door de NAMB, als bevoegde administratieve overheid, te nemen beslissing met betrekking tot de effectieve tewerkstelling in een kritische functie van personen die aan een veiligheidsverificatie werden onderworpen (in de zin van de wet van 11 december 1998) en de daarmee eventueel gepaard gaande gegevensverwerkingen.

13. Artikel 2 van het voorontwerp van wet voorziet voorts dat, wanneer de NAMB beslist dat een persoon met een positief advies met administratieve waarschuwing kan worden tewerkgesteld in een kritische functie, *"de werkgever* (van die persoon) *de nodige mitigerende maatregelen* (neemt) *om de risico's verbonden aan de tewerkstelling van een persoon die niet beschikt over een positief veiligheidsadvies zo veel als mogelijk te vermijden en te mitigeren"* en dat *"deze maatregelen worden opgenomen, naar gelang het geval, in het havenbeveiligingsplan, het beveiligingsplan van de havenfaciliteit, het beveiligingsplan van de terminal gelegen in het binnenland, het beveiligingsplan van de vestigingseenheid met een impact op de maritieme beveiliging of het beveiligingsplan van de*

---

[16] Deze nieuwe §1 van artikel 2.5.2.98 verwijst daartoe uitdrukkelijk naar het *"positief veiligheidsadvies bedoeld in artikel 36, §1, 1°, van de wet van 11 december 1998"*, waarbij de aanvrager toelicht: *"In het voorliggende wetsontwerp wordt standaard een positief veiligheidsadvies overeenkomstig artikel 36, §1, 1° vereist. Het verlenen van een individuele waarschuwing overeenkomstig artikel 36, §2, van de wet van 11 december 1998 is hierop van geen verdere invloed."*

[17] Deze nieuwe §2 van artikel 2.5.2.98 voorziet uitdrukkelijk dat, in afwijking van §1, ook personen aan wie *"een positief advies met administratieve waarschuwing zoals bedoeld in artikel 36, §1, 3°, van de wet van 11 december 1998"* kunnen worden tewerkgesteld in kritische functies.

[18] Zie hiervoor ook het Koninklijk besluit van 8 mei 2018 *tot vaststelling van de activiteitensectoren en de bevoegde administratieve overheden bedoeld in artikel 24, §2, 1°, van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie, de veiligheidsmachtigingen, de veiligheidsadviezen en de publiek gereguleerde dienst* (zoals gewijzigd door het Koninklijk besluit van 20 december 2024).

exploitant van het bouw- of kunstwerk, kabel en pijpleiding, overeenkomstig de onderrichtingen van de NAMB bedoeld in artikel 2.5.2.100, 3°". (zie de nieuw in te voeren §3 in artikel 2.5.2.98 van het Belgisch Scheepvaartwetboek)

14. **Het voorontwerp van wet bepaalt echter nergens wat onder deze 'mitigerende maatregelen' moet worden verstaan of waaruit deze kunnen bestaan, noch in welke mate deze maatregelen (bijkomende) gegevensverwerkingen (kunnen) genereren**.

15. De Memorie van toelichting vermeldt terzake o.m.
"Om deze reden legt de wetgeving momenteel geen maatregelen op, maar laat het dit over aan de bedrijven zelf. Door de grote diversiteit aan bedrijven in de maritieme sector, zijn maatregelen die voor het ene bedrijf succesvol kunnen zijn, immers mogelijk nutteloos en disproportioneel kostelijk voor andere bedrijven." en
"De mitigerende maatregelen kunnen diverse vormen aannemen en verschillende mogelijke maatregelen aannemen en verschillende mogelijke maatregelen combineren, zoals het vier-ogenprincipe, het verhinderen van de toegang tot bepaalde zones of lokalen, het verhogen van de algemene bewustwording op de bedrijfsterreinen, het bekend maken van Portwatch, i.e. het federale meldplatform[19], het uitvoeren van steekproeven bij het verlaten van de terreinen op de meegenomen materialen, het combineren van de maatregelen met biometrische toegang, het veranderen van procedures, het uitvoeren van onverwachte oefeningen en het trekken van lessen uit oefeningen."
Ingevolge bevraging vult de aanvrager dit nog aan als volgt: *"het niet inzetten van personen met een administratieve waarschuwing op de meest gevoelige job voor beïnvloeding en omkoping: het besturen van de kranen op een containerterminal. Andere maatregelen kunnen bijvoorbeeld nog zijn:*

- *black list bij security overtredingen*
- *veiligheidsverificatie van eigen voormannen die supervisie hebben over de subcontractors*
- *veiligheidsverificatie van de vaste voormannen van de subcontractors*
- *tijdens het onthaal van personeel en bezoekers een module 'security awareness' integreren*
- *audit en feedback mechanismen installeren door middel van routinematige audits en het opzetten van een feedbacksysteem waarin medewerkers en subcontractors anoniem security-issues kunnen melden*
- *regelmatige rapportages opvragen bij het management van de subcontractors over hun securitymaatregelen, security incidenten en verbeteringen".*

[19] Artikel 2.5.2.102 van het Belgisch Scheepvaartwetboek sitpuleert terzake: *"Bij de Cel Maritieme Beveiliging wordt een meldplatform genaamd "Portwatch" opgericht waarbij burgers verdachte situaties in de havens, havenfaciliteiten, terminals gelegen in het binnenland of vestigingseenheden met een impact op de maritieme beveiliging kunnen melden. Hete meldingsplatform moet toegankelijk zijn via het internet en moet zo ingericht worden dat anonieme meldingen mogelijk zijn waarbij na de sessie geen enkel gegeven kan terugleiden naar de melder."*

16. Hoewel de aanvrager aangeeft dat *"Met het voorliggend voorontwerp van wet geen nieuwe verwerking van persoonsgegevens* (wordt) *ingevoerd"* kan de Autoriteit zich niet van de indruk ontdoen dat (minstens een deel van) **de hiervoor, bij wijze van voorbeeld, aangehaalde mogelijke mitigerende maatregelen *de facto*** -zij het op het vlak van implementatie of op het vlak van opvolging- minstens in hoofde van de betrokken werkgever, **(bijkomende) verwerkingen van persoonsgegevens zullen genereren**, waarvoor de AVG van toepassing en de Autoriteit bevoegd is. **Het voorontwerp van wet preciseert dienaangaande echter niets**, noch inzake de te nemen mitigerende maatregelen zelf, noch inzake de draagwijdte ervan, in het bijzonder, op het vlak van gegevensverwerking.

17. De Autoriteit brengt evenwel in herinnering dat elke verwerking van persoonsgegevens een rechtmatigheidsgrond moet hebben, zoals bepaald in artikel 6, lid 1, van de AVG. Gegevensverwerkingen die bij een normatieve maatregel zijn ingevoerd, zijn bijna altijd gebaseerd op artikel 6, lid 1, punt c) of e), van de AVG[20].

18. Ingevolge het legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginsel, zoals dit voortvloeit uit een samenlezing van artikel 22 van de *Grondwet*[21], artikel 8 van het EVRM en artikel 6, lid 3, van de AVG, moet voor dergelijke verwerkingen duidelijke en nauwkeurige regelgeving gelden, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn[22]. Met andere woorden, de regelgeving die de gegevensverwerking regelt of waarvan de toepassing een gegevensverwerking met zich meebrengt, moet voldoen aan de vereisten van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid, zodat bij lezing ervan, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden verricht en onder welke omstandigheden deze verwerkingen zijn toegestaan.

19. Afgezien van een gebeurlijke inbreuk op voormeld legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginsel inzake gegevensverwerking, merkt de Autoriteit ook op dat **de totale afwezigheid van beschrijving en afbakening van de toepasselijkheid (op basis van objectieve criteria) van de diverse mogelijke mitigerende maatregelen in het voorontwerp van wet, *de facto* een blanco cheque uitmaakt** in hoofde van de betrokken werkgevers, **welke mogelijks een risico creëert op arbitraire toepassing en gebeurlijke discriminatie van de betrokkenen werknemers**.

---

[20]Artikel 6, lid 1, van de AVG: *"De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: (…)*
c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust; (…)
e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen; (….)".

[21] In navolging van artikel 22 *Grondwet* moeten de "wezenlijke elementen" van de gegevensverwerking (waaronder het doeleinde, de (categorieën van) gegevens, de betrokkenen, de maximale bewaartermijn, …) duidelijk kunnen worden afgebakend aan de hand van een 'formele wettelijke norm'. In deze context is een delegatie aan de uitvoerende macht "niet in strijd met het wettigheidsbeginsel voor zover deze delegatie voldoende nauwkeurig is omschreven en louter betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd".

[22] Zie ook overweging 41 van de AVG.

20. Het feit dat het voorontwerp van wet bij het nieuw in te voegen artikel 2.5.2.98, §3, 2e lid, in het Belgisch Scheepvaartwetboek voorschrijft dat deze mitigerende maatregelen, in voorkomend geval, worden opgenomen *"in het havenbeveiligingsplan, het beveiligingsplan van de havenfaciliteit, het beveiligingsplan van de terminal gelegen in het binnenland, het beveiligingsplan van de vestigingseenheid met een impact op maritieme beveiliging of het beveiligingsplan van de exploitant van het bouw- of kunstwerk, kabel en pijpleiding"* en dit *"overeenkomstig de onderrichtingen van de NAMB bedoeld in artikel 2.5.2.100, 3°"*, remedieert voormelde risico's onvoldoende, immers:

- opname van de mitigerende maatregelen geeft geenszins aanleiding tot een (nieuwe/bijkomende) evaluering en goedkeuring van deze beveiligingsplannen door de NAMB, nu het niet wordt beschouwd als een 'substantiële wijziging' ervan (zie het nieuw in te voeren artikel 2.5.2.98, §3, 3° lid, in het Belgisch Scheepvaartwetboek)[23] en
- wanneer de werkgever niet verplicht is om een dergelijk beveiligingsplan op te stellen, worden de mitigerende maatregelen (ingevolge de nieuwe §4 van artikel 2.5.2.98 van het Belgisch Scheepvaartwetboek) uitgewerkt *"overeenkomstig de onderrichtingen van de NAMB in artikel 2.5.2.100, 3°"*, waarvan het niet zeker is dat deze ook effectief uitgewerkt (zullen) worden, nu de NAMB de mogelijkheid maar geenszins de verplichting heeft om dergelijke onderrichtingen uit te werken. Ook de gebeurlijke bekrachtiging door de Koning van eventuele onderrichtingen op advies van de NAMB is louter facultatief (zie artikel 2.5.2.100 van het Belgisch Scheepvaartwetboek).

21. Gelet op het voorgaande, moet de Autoriteit vaststellen dat deze nieuw in te voeren §§ 3 en 4 in artikel 2.5.2.98 van het Belgisch Scheepvaartwetboek geenszins voormelde gebeurlijke inbreuken en risico's (zie randnr. 19 van onderhavig advies) op afdoende wijze verhelpen aangezien het aldus georganiseerde toezicht/controle (door de bevoegde administratieve overheid/uitvoerende macht) eerder partieel, veelal vrijblijvend en dus weinig doortastend blijft.

22. Gelet op het voorgaande, is de Autoriteit van oordeel dat **precisering en afbakening in het voorontwerp van wet van de door de werkgever** -in navolging van het nieuw in te voeren artikel 2.5.2.98, §3, in het Belgisch Scheepvaartwetboek- **te nemen mitigerende maatregelen** (evenals de omstandigheden waarin) **en, in het bijzonder, de daarmee gebeurlijk gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens, zich opdringt**.

[23] Er wordt dus niet afgeweken van de duurtijd van de geldigheid van de diverse beveiligingsplannen welke in principe vijf jaar bedraagt (zie Hoofdstuk 2. *Beveiliging* van Titel 5. *Zee en Havens* van Boek 2. *Zeevaart* van het Belgisch Scheepvaartwetboek).

23. In het nieuw in te voeren artikel 2.5.2.98, §4, laatste lid, wordt voorzien dat voormelde mitigerende maatregelen *"worden bezorgd aan de PSO[24], PFSO[25], BFSO[26], de exploitant van de vestigingseenheid met impact op de maritieme beveiliging[27], de exploitant van het bouw- of kunstwerk, kabel of pijpleiding indien de plaats van tewerkstelling in een haven, havenfaciliteit, terminal gelegen in het binnenland, een vestigingseenheid met impact op maritieme beveiliging is, of op een bouw- of kunstwerk of aan een kabel of pijpleiding is".*

24. Afgezien van de nood aan bijkomende afbakening en precisering inzake deze mitigerende maatregelen, is de Autoriteit evenwel van oordeel dat voormelde kennisgeving van de mitigerende maatregelen, in principe, geen bijzondere bedenkingen oproept in het licht van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van deze actoren (PSO, PFSO, BFSO en exploitanten in kwestie) inzake maritieme beveiliging (waaronder beveiligingsbeoordelingen en beveiligingsplannen) zoals beschreven in Hoofdstuk 2. *Beveiliging* van Titel 5. *Zee en Havens* van Boek 2. *Zeevaart* van het Belgisch Scheepvaartwetboek.

25. Het voorontwerp van wet voorziet, tot slot, in een nieuw in voeren §5 in het artikel 2.5.2.98 van het Belgisch Scheepvaartwetboek, dat de NAMB *"jaarlijks een evaluatie* (uitvoert) *van incidenten waarbij de personen bedoeld in paragraaf 2 betrokken zijn en de impact van de mitigerende maatregelen op het voorkomen van deze incidenten"*, op basis waarvan de NAMB gebeurlijk *"de onderrichtingen bedoeld in artikel 2.5.2.100, eerste lid, 3°,* (kan) *aanpassen"*.[28]

26. De 'incidenten' waarvan in voormelde nieuwe §5 sprake, betreffen, ingevolge bevestiging door de aanvrager, 'beveiligingsincidenten' zoals gedefinieerd in artikel 2.5.2.3 van het Belgisch

---

[24] In artikel 2.5.2.3, punt 11° van het Belgisch Scheepvaartwetboek wordt 'PSO' gedefinieerd als volgt: *"de havenbeveiligingsfunctionaris bedoeld in artikel 9 van de Havenbeveiligingsrichtlijn".*

[25] In artikel 2.5.2.3, punt 12° van het Belgisch Scheepvaartwetboek wordt 'PFSO' gedefinieerd als volgt: *"de beveiligingsbeambte van een havenfaciliteit".*

[26] In artikel 2.5.2.3, punt 18° van het Belgisch Scheepvaartwetboek wordt 'BFSO' gedefinieerd als volgt: *"de beveiligingsbeambte van een terminal gelegen in het binnenland".*

[27] In artikel 2.5.2.3, punt 17° van het Belgisch Scheepvaartwetboek wordt 'vestigingseenheid met impact op de maritieme beveiliging' gedefinieerd als volgt: *"een lokaal of bedrijfsterrein gelegen buiten een havenfaciliteit of een terminal gelegen in het binnenland van waaruit operaties gestuurd kunnen worden die een impact hebben op de maritieme beveiliging, met uitzondering van de bewoonde lokalen".*

[28] In de Memorie van toelichting bij het voorontwerp van wet wordt deze jaarlijkse evaluatie nader geduid als volgt: *"Door incidenten systematisch te evalueren, ontstaat inzicht in de achterliggende oorzaken en de factoren die daaraan hebben bijgedragen. Dit helpt om risico's beter te begrijpen en gerichte maatregelen te nemen om herhaling te voorkomen. Deze evaluaties zijn niet gericht op het toerekenen van schuld, maar op het detecteren en begrijpen van patronen en oorzaken. Havenbedrijven treffen mitigerende maatregelen om de risico's van het inzetten van personeel met een positief advies dat gepaard gaat met een individuele of administratieve waarschuwing te beperken. De jaarlijkse evaluatie maakt zichtbaar in hoeverre deze maatregelen effectief zijn, dan wel of bijsturing nodig is. Zonder een structurele evaluatie zou het onduidelijk blijven of de genomen stappen leiden tot een voldoende niveau van bescherming.*

Daarnaast vormt de jaarlijkse evaluatie een belangrijk instrument voor trendanalyse en beleidsverbetering. Dit stelt de NAMB in staat om de onderrichting met betrekking tot de mitigerende maatregelen desgevallend aan te passen."

Scheepvaarwetboek[29]. De Autoriteit adviseert dan ook aldus naar deze beveiligingsincidenten te verwijzen in het voorontwerp van wet.

27. De Autoriteit bevroeg de aanvrager tevens inzake de nood aan verwerking van persoonsgegevens in het licht van voormelde evaluatie. De aanvrager repliceert: *"Dergelijke incidenten moeten door de ondernemingen reeds worden ingegeven in het ISPS-platform met het oog op evaluaties om de beveiligingsplannen en het beleid te kunnen bijsturen. Deze rapporten kunnen persoonsgegevens bevatten, maar zullen voor de evaluatie worden geanonimiseerd zodat er in de officiële rapporten geen enkel persoonsgegeven of bedrijfsnaam zal opgenomen staan."*

28. De Autoriteit neemt akte van de met voormelde evaluatie beoogde doeleinden zoals vermeld in het voorontwerp van wet en bijkomend toegelicht in de Memorie van toelichting. De nagestreefde doeleinden behoeven geen commentaar.

29. **Welke (persoons)gegevens ter verwezenlijking van deze doeleinden door de NAMB zullen moeten worden verwerkt is minder duidelijk**. Voor zover hiertoe (persoons)gegevens vanuit het ISPS-platform[30] -al dan niet geanonimiseerd- zullen worden hergebruikt, is het **aangewezen om dit aldus (de concreet te hergebruiken informatie) te expliciteren in het voorontwerp van wet**, in navolging van voormeld legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginsel (zie randnrs. 17 en 18 van onderhavig advies). Tevens moet worden aangegeven in welke mate deze gegevens gebeurlijk zullen worden aangevuld met informatie inzake de door de betrokken werkgevers opgelegde mitigerende maatregelen.

30. Aangezien het momenteel -op basis van de actuele bewoordingen van het voorontwerp van wet aangevuld met de toelichting door de aanvrager- onduidelijk is, welke persoonsgegevens zullen worden verwerkt en bewaard ter verwezenlijking van de beoogde doeleinden, is het niet mogelijk om de verwerking te toetsen aan de beginselen van minimale gegevensverwerking (zie artikel 5.1.c) AVG) en opslagbeperking (zie artikel 5.1.e) AVG).

31. In het licht van deze statistische en beleidsondersteunende evaluatie/onderzoek brengt de Autoriteit hier, zoals gebruikelijk, de toepasselijkheid van artikel 89.1 AVG op verwerkingen met het

---

[29] Artikel 2.5.2.3, punt 7°, van het Belgisch Scheepvaartwetboek definieert 'beveiligingsincident' als *"iedere handeling of omstandigheid die bedreigend is voor de beveiliging van een zeeschip, een havenfaciliteit of een haven, met inbegrip van ongeoorloofde acties"* welk in hetzelfde artikel onder punt 15° worden gedefinieerd als *"elke opzettelijke actie die gezien de aard of context ervan schade kan toebrengen aan de bouw of kunstwerken, kabels en pijpleidingen in de Belgische maritieme zones, aan zeeschepen in het internationale en binnenlandse zeescheepvaartverkeer, aan bemanning, passagiers of lading, of aan de desbetreffende havens of havenfaciliteiten of terminals gelegen in het binnenland, of het gebruik van zeeschepen of van andere vervoersmiddelen om via havens en havenfaciliteiten of via terminals gelegen in het binnenland verboden voorwerpen of producten in- of uit België te brengen, personen of dieren zonder toelating te laten inschepen of ontschepen, deze in België bij transit door te voeren, alsook de verboden voorwerpen of producten te verwijderen of uit te halen uit voornoemde havens, havenfaciliteiten of terminals of alle hiermee verband houdende activiteiten".*

[30] Zie hiervoor artikelen 2.5.2.77 e.v. van het Belgisch Scheepvaartwetboek.

oog op wetenschappelijke of statistische doeleinden in herinnering. Deze moeten worden omkaderd door passende waarborgen waarbij technische en organisatorische maatregelen worden getroffen om de naleving van het beginsel van minimale gegevensverwerking te verzekeren. Wanneer dergelijke doeleinden kunnen worden verwezenlijkt door verdere verwerking die de identificatie van de betrokkenen niet of niet langer toelaat, dient op deze wijze te werk te worden gegaan.

32. Transparantie m.b.t. de gebruikte anonimiseringsmethode en een analyse van de risico's verbonden aan heridentificatie zijn elementen die bijdragen tot een weloverwogen aanpak van het anonimisatieproces.[31] Immers, de identificatie van een persoon slaat niet enkel op de mogelijkheid om zijn naam en/of adres te achterhalen maar eveneens op de mogelijkheid om hem te identificeren via een proces van individualisering, correlatie of gevolgtrekking.

33. De Autoriteit vestigt de aandacht van de aanvrager op het feit dat er dus een verschil bestaat tussen gepseudonimiseerde gegevens, die in artikel 4.5) van de AVG worden gedefinieerd als gegevens die *"niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt"* en geanonimiseerde gegevens, die niet langer met redelijke middelen aan een bepaalde persoon kunnen worden toegeschreven, en dat enkel deze laatste geen persoonsgegevens meer vormen en dus zijn uitgesloten van de werkingssfeer van de AVG (overeenkomstig diens overweging 26).

34. Voor zover er sprake zou zijn van pseudonimisering (en niet anonimisering):

- moet er worden verwezen naar de verslagen van het Europees Agentschap voor Cyberbeveiliging betreffende technieken en goede praktijken voor pseudonimisering[32];
- moet deze verwerking effectief worden omkaderd (conform het legaliteitsbeginsel zoals toegelicht in randnrs. 17 en 18 van onderhavig advies) met alle vereiste waarborgen en moet deze voldoen aan de heersende beginselen ter zake.

---

[31] Voor meer informatie, zie het advies 5/2014 (WP216) *over anonimiseringstechnieken*, 2.2.3, blz. 10 van de Groep 29 (voorganger van het Europees Comité voor gegevensbescherming): https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp216_nl.pdf.

[32] ENISA: https://www.enisa.europa.eu/publications/data-pseudonymisation-advanced-techniques-and-use-cases en https://www.enisa.europa.eu/news/enisa-news/enisa-proposes-best-practices-and-techniques-for-pseudonymisation.

OM DEZE REDENEN

Is de Autoriteit van oordeel dat volgende aanpassingen zich opdringen in het voorontwerp van wet:

- precisering en afbakening van de door de werkgever -in navolging van het nieuw in te voeren artikel 2.5.2.98, §3- te nemen mitigerende maatregelen (evenals de omstandigheden waarin) en de daarmee gebeurlijk gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens (zie randnr. 22);
- verwijzen in het nieuw in te voeren artikel 2.5.2.98, §5 naar de 'beveiligingsincidenten' zoals gedefinieerd in artikel 2.5.2.3 van het Belgisch Scheepvaarwetboek' (zie randnr. 26);
- precisering in het nieuw in te voeren artikel 2.5.2.98, §5 van de ter verwezenlijking van het evaluatiedoeleinde te verwerken (persoons)gegevens (inclusief hergebruik en aanvulling) (zie randnr. 29)

Beveelt de Autoriteit aan:

- de tekst van de Memorie van toelichting te corrigeren zodat deze de intentie en bewoordingen van het voorontwerp van wet bevestigen in de zin dat de mitigerende maatregelen enkel moeten worden opgelegd aan personen waarvoor een positief advies met administratieve waarschuwing werd afgeleverd (en dus niet voor een positief advies met individuele waarschuwing (zie randnr. 7).

Wijst de Autoriteit op het belang van:

- een correcte implementatie van het legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginsel (zie randnrs. 18 en 18; 22; 29 en 30);
- het onderscheid tussen geanonimiseerde gegevens en gepseudonimiseerde persoonsgegevens (zie randnrs. 31 e.v.).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur